

REPUBLIKA SLOVENIJA
EKONOMSKO-SOCIALNI SVET

OSNUTEK

Številka: 01303-1/2018/

Z A P I S N I K

314. seje Ekonomskega-socialnega sveta, ki je bila 16. novembra 2018, ob 9. uri, v veliki sejni dvorani Vlade Republike Slovenije, Gregorčičeva 25, Ljubljana.

PRISOTNI ČLANI: Lidija Jerkič, dr. Anja Kopač Mrak, mag. Ksenija Klampfer, Samo Fakin, dr. Alenka Kajzer, Jože Smole, Marjan Trobiš, mag. Sonja Šmuc, Tatjana Čerin, Evelin Vesenjaj, Jakob Počivavšek, Andrej Zorko, Peter Majcen, Branimir Štrukelj, Zdenko Lorber in Franc Zupanc.

PRISOTNI NAMESTNIKI: Tilen Božič, Natalija Kovač Jereb, Mojca Ramšak Pešec, mag. Aleš Cantarutti, Martina Vuk, Mitja Perko, Mija Lapornik, Danijel Lamperger, mag. Tatjana Pajnkihar Napret, Kristina Barič Prelogar, Igor Knez, Miroslav Garb, Aljoša Čeč, Bojan Hribar in Bojan Goljevšček.

OSTALI PRISOTNI: Jadranko Grlić, Katja Rihar Bajuk, Jurij Snoj, Damjan Mašera, Damjana Šarčević, Petricia Flegar, Andraž Bobovnik, Nastia Flegar, Aleksandra Klinar, Dare Stojan, Barbara Krivic, Nina Ličar, Maja Rigač, Lučka Böhm, Katja Gorišek, Majda Marolt, Andreja Rajh in Natalija Berlec.

Sprejet je bil naslednji

DNEVNI RED:

1. Potrditev zapisnika 313. seje ESS

LISTA A:

- 2. Poročilo o delu Inšpektorata RS za delo za leto 2017**
- 3. Letno poročilo o izvajanju ukrepov države na trgu dela za leto 2017**
- 4. Poročilo o dejavnostih in učinkih preprečevanja dela in zaposlovanja na črno za leto 2017**
- 5. Predlog zakona o spremembah Zakona o minimalni plači**

LISTA B:

- 6. Poročilo Strokovnega odbora za delo in socialne zadeve za obravnavo Predloga Pravilnika o spremembah Pravilnika o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu**
- 7. Poročilo Strokovnega odbora za delo in socialne zadeve za obravnavo Predloga Načrta za izvajanje ukrepov aktivne politike zaposlovanja za leto 2019**

8. Informacija o prenehanju veljavnosti zakona o višini povračil stroškov v zvezi z delom – poziv k realizaciji sklepa k 2. točki, 311. seje ESS, dne 30. 3. 2018.

LISTA C: /

9. Razno

Ad 5 /

Ministrica **Ksenija Klampfer** je predstavila Predlog Zakona o spremembah zakona o minimalni plači. Stranka Levica je 7. 11. 2018 ob podpori koalicijskih poslancev v zakonodajni postopek vložila naveden zakon. Ministrica je izpostavila, da je zaradi materije socialnega dialoga že v fazi oblikovanja zakona opozarjala na nujnost obravnave s strani socialnih partnerjev. Predlog zakona, ki je bil vloženo v zakonodajni postopek predvideva: določitev zneska bruto minimalne plače v letu 2019 na 886,63 EUR in v letu 2020 na 940,58 EUR; izločitev dodatkov določenih z zakonom, drugimi predpisi ter kolektivnimi pogodbami iz zneska minimalne plače; določitev formule po kateri mora minimalna plača znašati vsaj 120 % minimalnih življenjskih stroškov, izračunanih v skladu s socialno zakonodajo, najmanj vsakih šest let. Po oceni ministrice predlagan zakon v pretežni meri zasleduje strokovne cilje na področju minimalne plače. Izločitev dodatkov na vezavo minimalnih življenjskih stroškov vzpostavlja smiselno razmerje med dohodki delovno aktivnih in delovno neaktivnih. Dvig minimalne plače je po njenem mnenju smiseln in potreben tudi zaradi nedavnega dviga osnovnega minimalnega dohodka posameznikom z vidika ohranjanja razmerij oziroma simulacije za zmanjševanja pasti neaktivnosti. Ne glede na navedeno ministrica ocenjuje, da je trenutno predlagano razmerje po katerem minimalna plača ne sme biti nižja od 120 % minimalnih življenjskih stroškov, določeno arbitrarno in bi morala biti predmet nadaljnje razprave. Končna rešitev na tem področju prav tako ne sme v naprej izključevati socialnega dialoga. Predlagani znesek minimalne plače za leti 2019 in 2020 po oceni ministrice primerno odraža pretekla in napovedana makroekonomska gibanja v Sloveniji. V nadaljevanju je predstavila podatke, ki so ključni za določitev minimalne plače. Kumulativna rast BDP je v zadnjih treh letih, med leti 2015 in 2017 znašala 10,3 %, kumulativna rast produktivnosti 4,2 %, kumulativna realna rast povprečne plače 4,8 %, kumulativna realna rast minimalne plače 1,2 %. Z nižjo rastjo minimalne plače se je spodbujalo okrevanje slovenskega gospodarstva in njegovo konkurenčnost. Tudi za tekoče in prihodnji dve leti UMAR napoveduje nadaljevanje stabilne gospodarske rasti. Realna rast BDP bo v letu 2018 predvidoma 4,4 %, v letu 2019 3,7 % v letu 2020 3,4 %. Povečala se bo tudi produktivnost v letu 2018 predvidoma za 1,5 %, v letu 2019 za 2,1 % v letu 2020 za 2,6 %. Realna rast povprečne plače v letu 2018 bo predvidoma 1,7 %, v letu 2019 2,8 % in v letu 2020 2,6 %. Že izveden dvig bruto minimalne plače v letošnjem letu za 4,5 %, predlagan dvig v letu 2019 za 5,2 % in v letu 2020 za 6 %, upošteva napovedano inflacijo in sicer v letu 2018 predvidoma za 2,1 %, v letu 2019 za 2,3 % in v letu 2020 za 2,4 %. Predstavlja realno rast minimalne plače okoli 3 % letno, kar je nekoliko pod napovedano realno rastjo BDP in rahlo nad realno rastjo produktivnosti in realno rastjo povprečne plače. Skladno z navedenim ministrica ocenjuje, da je predlagan dvig minimalne plače v okvirih v skladu z makroekonomskimi napovedmi. Ob tem je izpostavila še, da bo dvig stroškov za delodajalce zaradi minimalne osnove za plačilo prispevkov v letih 2019 in 2020 nižji od predlagane rasti bruto minimalne plače. Leta 2019 se bodo stroški delodajalcev ob bruto dvigu minimalne plače za 5,2 % povečali za približno 3,38 %. Poudarila je, da se zaveda pomena socialnega dialoga, še posebej pri tako pomembnih vprašanjih kot je minimalna plača in zato se je zavzela, da se razprava o minimalni plači ter morebitnih spremembah opravi na ESS. Povzetek razprave opravljene na ESS ter sklepe bo ministrica posredovala predlagateljem zakona, skupaj z zaprosilom o upoštevanju socialnih partnerjev in opozorilom, kaj bi neupoštevanje socialnih partnerjev pomenilo za nadaljnji socialni dialog v Sloveniji.

Predstavitev enotnega stališča delodajalske strani je predstavil:

Jože Smole, član, Združenje delodajalcev Slovenije, ki je uvodoma dejal, da je poleg Zakona o delovnih razmerjih, Zakon o minimalni plači najpomembnejša materija za socialne partnerje. Pozdravil je stališče in prizadevanja ministrice glede vzpostavitve socialnega dialoga. Opozoril je pa je na postopek uvrščanja zakona na dnevni red seje. Zakon je bil namreč na dnevni red seje uvrščen naknadno mimo ustaljene prakse odločanja v okviru Kolegija ESS. Zakon je bil na dnevni red uvrščen naknadno tudi na pobudo delodajalcev, ker se zavedajo pomembnosti materije ter se ne izogibajo vsakoletnemu usklajevanju minimalne plače. V interesu delodajalcev je, da pride do uskladitve čimprej, zaradi potrebnih nujnih izračunov in kalkulacij stroškov dela podjetij za prihodnje leto. Spomnil je na stališče predsednika vlade, da bodo rešitve določene na podlagi izračunov in analiz. Opozoril je, da priloženo gradivo nima nobenih izračunov in utemeljitev, kar na delodajalski strani pričakujejo. Delodajalci pričakujejo redni letni dvig minimalne plače na podlagi sedaj veljavnega Zakona o minimalni plači, vsebina novega predloga zakona pa nakazuje drugačne rešitve. Izrazil je nezadovoljstvo nad načinom spreminjanja postopka določanja višine minimalne plače. Prav tako je izrazil nezadovoljstvo, da stališča o zakonu ni podalo Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, katerega je ob tem pozval, da v najkrajšem možnem času skliče Svet za konkurenčno in stabilno poslovno okolje. Delodajalci pričakujejo, da se ministrstvo pristojno za gospodarstvo odzove na predlagan zakon. Izpostavil je, da predlagan zakon zmanjšuje vpliv socialnih partnerjev in izključuje socialni dialog o minimalni plači. Zakon tako daje v celoti vpliv vladi, da področje minimalne plače postane popolnoma v domeni vlade oziroma pristojnega ministrstva. Plačna politika gospodarstva v celoti prehaja k politiki. Tako država evidentno posega v politiko plač v gospodarstvu. Poseg države v politiko plač v gospodarstvu je dvomljiv že zaradi načina urejanja plačne politike javnega sektorja v praksi, ki po njegovem mnenju ne predstavlja pozitivnega zgleda reševanja urejanja tovrstne problematike. Spomnil je na preteklo prakso iskanja rešitve na področju minimalne plače. Na podlagi strokovne analize o vplivu dviga minimalne plače v preteklih letih je bila opravljena razprava glede načina določanja minimalne plače. Spomnil je na glavno ugotovitev iz razprave, ki ji je pritrdila tako delodajalska kot sindikalna stran, da določanje formul o višini minimalne plače v zakonu ni primerna rešitev. V kolikor obstaja interes po spremembi sedaj veljavnega zakona je predlagal ustanovitev strokovne skupine na kateri bi skupaj delodajalci in sindikati pripravili usklajen predlog zakonske rešitve, ki bi nato bil osnova za usklajevanje skupaj z vladno stranjo.

Predstavitev enotnega stališča sindikalne strani je predstavila:

Lidija Jerkič, predsedujoča ESS, članica, Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, ki je pojasnila, da je bil predlog zakona uvrščen na dnevni red seje ESS naknadno, ker je bil ta v zakonodajno proceduro vložen po seji Kolegija ESS. Predlagan zakon ni enak sedaj veljavnemu zakonu, ki določa način vsakoletnega usklajevanja dviga minimalne plače z rastjo življenjskih stroškov. Ministrici je izrazila zahvalo, da je bila pobudnica obravnave zakona. V nadaljevanju je predstavila stališče sindikata glede predloga zakona. Sindikalna stran je mnenja, da so spremembe zakona potrebne. Zahteve sindikatov tudi v okviru ESS so bile enake, podobne, nedvoumne in z vsemi elementi predlaganega zakona; torej tako glede višine, glede izločanja dodatkov in tudi glede avtomatizma usklajevanja minimalne plače. Poudarila je, da se sindikalna stran s Predlogom Zakona o spremembah zakona o minimalni plači v celoti strinja in ga podpira.

V nadaljevanju je sledila razprava članov.

Jožeta Smoleta je zanimalo, kdo je predlagatelj zakona ter ali vlada zakon podpira. Tovrstne prakse obravnave predloga zakona, katerega pripravljavec ni vlada oziroma ministrstvo, na seji ESS še ni bilo. Opozoril je, da se ministrstvo pristojno za delo ni jasneje opredelilo ali predlog zakona podpira. Izrazil je pričakovanje, da so skupaj s predlogom zakona priloženi

tudi izračuni in analiza. Glede na stališče ministrstva pristojnega za delo, ki se je do zakona opredelilo na način, da zakon v pretežni meri podpira, je prosil za pojasnila v katerem delu je zakon pomanjkljiv oziroma kje ima ministrstvo zadržke. Zanimalo ga je tudi kdaj bo v obravnavo v okviru ESS predložen predlog uskladitve minimalne plače po sedaj veljavni zakonodaji. Opozoril je, da v kolikor preide vpliv na določitev višine minimalne plače k politiki kot predvideva predlog zakona, po njegovem mnenju kolektivne pogodbe s strani delodajalcev niso več smiselne. Prav tako je opozoril, da ni pomemben samo vpliv in posledice spremembe zakonodaje na državni proračun, temveč tudi vpliv in posledice na gospodarstvo.

Ministrica **Ksenija Klampfer** je pojasnila, da predlagan zakon ni pripravilo ministrstvo oziroma vlada. Ponovno je izpostavila, da je ob informaciji glede začetka zakonodajnega postopka predloga zakona takoj podala pobudo za obravnavo le-tega v okviru ESS. Prav tako je ponovno pojasnila stališče ministrstva glede predlaganega zakona, da ta v pretežni meri zasleduje strokovne cilje na področju minimalne plače.

Državni sekretar **Tilen Božič** je pojasnil zakonodajni postopek sprejemanja zakona, v kolikor je predlagatelj zakona poslanska skupina oz. poslanci. V Državnem zboru imajo predlogi, ki jih predložijo poslanci, poslanske skupine, prednost pred drugimi, pred vlado, razen če gre za sprejem zakona po nujnem postopku. V tem primeru je zaobiti celoten zakonodajni postopek, ki običajno teče, kar pomeni, da pristojno ministrstvo pripravi predlog zakona, ki se medresorsko uskladi, obravnava na ESS, opravi javna razprava, po popravku besedila zakona se lahko ponovno opravi medresorsko usklajevanje ter ponovno po potrebi javna razprava oziroma ponovno na ESS. Šele nato predlog zakona obravnava vlada, ki določi besedilo zakona in ga pošlje v Državni zbor. Ta postopek sedaj ni predviden, temveč je zakon neposredno v postopku v Državnem zboru in zato je ministrstvo tudi podalo pobudo, da se predlog zakona obravnava na seji ESS. Državni sekretar je opozoril, da ima tudi ministrstvo določene zadržke do predlaganega zakona z vidika arbitrarnosti, formule, postavljanja pribitka, ročnosti uvajanja dodatkov ter s tem v zvezi določena tveganja in pomanjkanja dodatkov. Zakona ministrstvo s predlagatelji ni usklajevalo, predstavili so določene pomisleke do zakona na posvetu. Glede nadaljnjih postopkov je državni sekretar pojasnil, da je po prvem branju v okviru drugega branja na matičnem odboru možnost predlagati amandmaje. Tudi v okviru tretjega branja na plenarnem zasedanju je mogoče predlagati spremembe oziroma amandmaje k določbam zakona, ki so predmet sprememb. Opozoril je na vlogo Državnega sveta, ki lahko z vetom vpliva, da Državni zbor zakon ponovno obravnava. Ministrstvo ocenjuje, da sicer omejen časovni okvir omogoča, da se opravi socialni dialog na ravni plenarne razprave kot na ravni strokovnih odborov ter oblikuje skupno stališče socialnih partnerjev o predlogu zakona, ki bi bilo posredovano skupaj z vsemi pomisleki in potrditvami, predlagateljem zakona. Na ministrstvu se sicer zavedajo, da glede vsega ne bo mogoče doseči soglasja med socialnimi partnerji, so pa možna določena zblizanja oziroma določena stopnja konsenza.

Jože Smole je opozoril, da takšen način spreminjanja zakonodaje in poseganja v njo uničuje tripartitni socialni dialog. Socialni dialog mora namreč potekati predhodno v fazi priprave predpisov. Pri spremembi tovrstne zakonodaje je pomemben aspekt vpliv zakonodaje na gospodarstvo. Ponovno je izpostavil vprašanje ali bo usklajevanje minimalne plače potekalo na podlagi sedaj veljavne zakonodaje. Od vlade pričakujejo, da predlagan zakon v mnenju ne podpre.

Andrej Zorko je mnenja, da je predlagani zakon potreben nujne obravnave, saj ta nesporno posega na področje ESS. ESS ima pravico predlagatelja zakona obvestiti in posredovati svoje stališče.

Jakob Počivavšek je opozoril, da v zadnjih desetih letih glede minimalne plače ni bilo nikoli doseženo soglasje med socialnimi partnerji. Glede stališča, očitkov delodajalcev, da zakonodajalec, vlada posegata na področje plač v gospodarstvu je mnenja, da je to posledica

neuspešnega bipartitnega socialnega dialoga. Mnenja je, da bi morala delodajalska stran predložiti svoj predlog rešitve plačnega modela, splošno kolektivno pogodbo, v kolikor ne podpira predlaganega zakona.

Miroslav Garb, namestnik, Konfederacija novih sindikatov Slovenije – NEODVISNOST, je opozoril, da imajo tudi druge evropske države podobne zakonodajne rešitve, torej ne gre za izjemo. Podprl je predlog zakona ter način zakonodajnega postopka.

Jože Smole je predlagal, da se vlada opredeli do predlaganega zakona in sprejme stališče. Šele nato se lahko pričnejo iskati rešitve na način, da se socialnega dialoga ne zaobide ter, da odločanje o plačni politiki ne bo preneseno iz gospodarstva na politiko oziroma vlado. Ponovno je pozval k predložitvi predloga minimalne plače za leto 2019 v skladu s sedaj veljavno zakonodajo o minimalni plači.

Tilen Božič je pojasnil, da bo vlada v skladu s Poslovnikom državnega zbora zavzela stališče do predlaganega zakona, prav tako kot Državni svet in Zakonodajno-pravna služba v Državnem zboru. Ponovno je pozval k razpravi o zakonu, kljub vzporednem zakonodajnem postopku, ki že teče ter omejenem časovnem okvirju. Poudaril je, da za poslance državnega zbora nobeno mnenje ni zavezujoče. Mnenje ESS bi služilo vladi pri pripravi stališča vlade o predlaganem zakonu, ki bo posredovano državnemu zboru.

Dr. Anja Kopač Mrak, članica, državna sekretarka iz Kabineta predsednika Vlade, je predstavila stališče kabineta. Opozorila je na nujnost razprave ESS o predlaganem zakonu, preden stališče do predlaganega zakona sprejme vlada. Predlagala je, da se poleg splošne razprave na kateri je svoje stališče predstavila tako delodajalska kot sindikalna stran, opravi tudi razprava ter poda pripombe po posameznih členih, kar je bil tudi namen uvrstitve gradiva na dnevni red seje ESS. Stališče o predlaganem zakonu ter posamezne pripombe k členu bodo služile kot osnova za pripravo mnenja vlade o predlaganem zakonu. Pozvala je člane, da podajo pripombe k posameznim členom predlaganega zakona. Odločitev ESS je ali izrazi splošno nasprotovanje in zahteva umik predloga zakona ali opravi razpravo po posameznih členih predlaganega zakona.

Mag. Aleš Cantarutti, namestnik, državni sekretar na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo je predstavil stališče ministrstva do predloga zakona. Podprl je stališče ministrice pristojne za delo. Za ministrstvo je ključno, da se tovrstna zakonodaja ne spreminja z naglico, da omogoča predvidljivost poslovnega okolja. Pomembno je tudi, da poteka v skladu s socialnim dialogom. Potrdil je, da bo ministrstvo sklicalo sejo Strokovnega sveta za konkurenčno in stabilno poslovno okolje.

Jože Smole je opozoril, da predlagan zakon zavira tripartitni socialni dialog v celoti. Prav tako zavira bipartitni dialog na vseh panožnih kolektivnih pogodbah in prenaša plačno politiko gospodarstva v roke vsakokratni politiki na oblasti. Vse navedene pripombe so po njegovem mnenju razlog, da predlaganega zakona delodajalska stran ne more obravnavati po členih, ker je predlagan zakon na sistemski ravni napačno zastavljen. Delodajalska stran pričakuje, da ministrstvo pristojno za gospodarstvo skliče sejo Strokovnega sveta za konkurenčno in stabilno poslovno okolje in omogoči delodajalski strani predstaviti stališče o predlaganem zakonu, svoje stališče pa so pripravljene predstaviti predsedniku vlade. Na vprašanje ministrice pristojne za delo ali obstaja interes za razpravo je pojasnil, da ta obstaja, vendar zaradi že navedenih razlogov predlaganega zakona ni mogoče popravljati s spremembami določb, ker je predlagan zakon na sistemski ravni napačno zastavljen. Opozoril je, da se ministrstvo ni opredelilo ali bo uskladitev minimalne plače za leto 2019 določena na podlagi sedaj veljavnega Zakona o minimalni plači.

Na predlog delodajalske strani je predsedujoča ESS podala predlog sklepa, da Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti določi znesek minimalne plače za leto 2019

po sedaj veljavnem Zakonu o minimalni plači. Ekonomsko-socialni svet predloga sklepa ni sprejel.

Ekonomsko-socialni svet je sprejel naslednja sklepa:

- 1. Ekonomsko-socialni svet se je seznanil s Predlogom zakona o spremembah Zakona o minimalni plači.**
- 2. Ekonomsko-socialni svet ni opravil razprave obravnavanega zakona po členih.**

Seja je bila končana ob 13.07.

Lidija JERKIČ
PRESEDNICA

Zapisala:
Andreja Rajh